

tym dziwaetwom. Wszyscy też sąsiedzi, znający Jana Strzeleckiego, mówili zawsze: stajnie ma, jak pałace, a mieszkanie, jak stajnie. Przed śmiercią jego spała się ta chałupa, wskutek czego przeniósł się mój szwagier do innej.

Aleksander Strzelecki, odziedziczywszy majątek, zamieszkał w Bolszowie. Gdy objął majątek, był młodym, niedoświadczonym. Miał on już przedtem długi wekslowe—prowadził życie lekkie. To też potrzeba było uregulować jego stosunki i zaciągnąć znaczniejszą pożyczkę. Sprawa ta zajęła się ja wspólnie z szwagrem Kielanowskim. Ale instytucja finansowa, w której zamierzaliśmy zaciągnąć większą pożyczkę, oświadczyła, że udzieli pożyczki pod warunkiem, jeżeli ja i Kielanowski zagwarantujemy, że Aleksander Strzelecki regularnie płacić będzie raty. Wobec tego zniewoliliśmy Aleksandra Strzeleckiego do podpisania takiego zobowiązania wobec nas, t. j. wobec mnie i Kielanowskiego.

Przy podpisywaniu tego aktu powiedziałem Aleksandrowi: Słuchaj! Jeżeli jeszcze raz pojawią się twoje weksle, to natychmiast z tym aktem pójdę do Schenka (b. prezydenta sądu wyższego) i wezmę cię w kuratelę. Ztąd powstała nieuzasadniona pogłoska, że Oles wzięty w kuratelę; tymczasem nie było o niej mowy, a był to tylko niejako moralny przymus do zniewolenia Aleksandra, ażeby się ustakował. Chcąc, ażeby prowadził życie porządne, uregulowane, zamierzałem go ożenić i wymieniłem nawet wobec niego pewną pannę przyzwoitą, dobrze wychowaną, posiadającą 160,000 złr. majątku, przedstawiłem mu, że małżeństwa zawierane z miłości niezawsze są szczęśliwe i że odwrotnie, nieraz małżeństwa zawierane z interesu, są najszczęśliwsze. Na to odpowiedział mi Aleksander: że bez miłości nigdy, za żadną cenę się nie ożeni i że woli raczej zgodzić się na kuratelę. Kurateli więc nie było, a odpowiedź ta świadczy o jego charakterze.

Cała nasza rodzina wychowana w obyczajach polskim i w zasadach chrześcijańskich, poczuwała się względem siebie do solidarności bez granic. Jest to rzeczą przykrą wychwalać publicznie swoje enoty rodzinne, mówić o tych enotach, które nigdy nie powinny widzieć światła dziennego, ale mógłbym tutaj przytoczyć cały szereg cyfr i udowodnić je aktami i dokumentami, jako dowód, do jakiego stopnia w naszej rodzinie posunięta była solidarność i miłość rodzinna. W ostatnim dziesięcioleciu lat zaszły w rodzinie naszej rozmaite trudności, a cyfry, które przytoczę, niechaj świadczą, że ta solidarność między nami nie była tylko frazesem, lecz czynem rzeczywistym. Oto w tych latach jeden za drugiego zapłacił 30, 40, 60, ba nawet 120,000 złr. Sama Strzelecka była gotową do takich poświęceń, a miała to najgłębsze przekonanie, że w razie potrzeby rodzina jej nigdy nie opuści. Ta solidarność w naszej rodzinie objawiła się najjaskrawiej w obecnym nieszczęściu.

Po urwieniu Strzeleckiej, siostry odwozły ją do więzienia, a my, mężczyźni, udaliśmy się tegoż dnia do prezydenta wyższego sądu, p. Simonowicza. Udaliśmy się do niego w pierwszym rzędzie, ażeby zapytać, co się stanie z chorym ks. Tchórnikiem po urwieniu Strzeleckiej, która go pielęgnowała? P. prezydent przyjął nas z prawdziwym współczuciem. Od p. Simonowicza udaliśmy się do starszego prokuratora, Zdańskiego, który zaręczył, że chory ks. T. będzie otoczony jaknajtroskliwszą opieką. Tymczasem stało się inaczej, bo ks. T. zaniedbano zupełnie. To też wobec tego faktu rodzina nasza dołożyła starań, ażeby ks. T. nie zbywał na opiece. Rodzina nasza wysłała do niego dr. Gostyńskiego, a gdy ten oświadczył, że stan jest groźny, rodzina nasza prosiła protomedyka, dr. Biesiadeckiego, do konsylium. Dr. Biesiadecki pojechał do Kukizowa wraz z dr. Gostyńskim, a gdy ten oświadczył, że samo konsylium lekarskie nie pomoże, lecz trzeba tu stałej opieki i pomocy, udaliśmy się znowu do pp. Simonowicza i Zdańskiego, który z oburzeniem dowiedział się, że nie stało się to, co dla opieki ks. T. zostało zarządzone i kazał udać się do prezydenta, p. Pogliesa, którego nie było; wówczas pierwszy raz poznałem się z sędzią śledczym, p. Kownackim, i jemu oświadczyłem, że zdaniem p. Zdańskiego, on, jako sędzia śledczy zaniedbał swego obowiązku w dostarczeniu należytej opieki choremu. Dowodem naszej solidarności jest dalszy fakt, że ja i Kielanowscy oddawaliśmy do dyspozycji sądu wszystkie nasze majątki jako kaucję, byle tylko wyjednać dla Strzeleckich wypuszczenie na wolną stopę. Jestem przekonany, że gdyby mnie przesłuchano w ciągu śledztwa, wiele szczegółów, zawartych w akcie oskarżenia, byłoby odpadło. Tymczasem nikt mnie nie wzywał na świadka; wezwano natomiast moją żonę, ale prosiłem ją, ażeby się uchyliła od składania świadectwa, albowiem kobieta słaba, nie obeznana z ustawami, z formami sądowymi, z całą procedurą itd., łatwo, nawet w najzwyczajniejszych sprawach, popełnić może w sprzeczności i bałamuctwa. Dalszym

dowodem naszej solidarności jest fakt, że nie zaniebaliśmy niczego, co mogłoby być doprowadzić do wykrycia mordercy. Chcieliśmy na nasz koszt angażować agentów policyjnych, tu jednak nie ma, tak jak np. w Anglii, takich specjalistów; chcieliśmy więc urzędników policyjnych zaangażować do wytropienia zbrodniarzy, coż, kiedy nie chciano tym urzędnikom dać urlopu. Aleksander poczuwał się także do takiej solidarności rodzinnej. Objawiła się ta solidarność głównie w chwili, w której chorował brat jego, ś. p. Jan; wówczas pomagał mu w gospodarstwie. Kończąc, wyrazić muszę jeszcze żal jeden: W akcie oskarżenia wyczytałem, że miłość macierzyńska była dla Marji Strzeleckiej pobudką do popełnienia skrytobójstwa! Ten okropny zarzut dotknął boleśnie nie tylko nas, ale wszystkie matki, kochające swe dzieci.

Po przemówieniu p. Polanowskiego zabrał głos prokurator i oświadczył, iż nie zarzucał podsądnym, że ks. Tch. nie miał opieki po ich uwięzieniu, lecz to, że nie opiekowali się nim przed uwięzieniem. Dr. Girtler przyznaje, iż rodzina Strzeleckich opiekowała się rzeczywiście ks. Tch. bardzo starannie. Prokurator oświadcza dalej, że w ciągu śledztwa uczynił wnioski przesłuchania całej rodziny pp. Strzeleckich. Przekonawszy się później z aktów, że ta rodzina nie została przesłuchana w charakterze świadków, mniemał, że sama skorzystała z dobrodziejstwa prawa i uchyliła się od składania świadectwa. Wiadomo mu także, że rodzina chciała przy pomocy agentów policyjnych zarządzić poszukiwania sprawców, w tym celu udawała się nawet do starszego komisarza, p. Maidingera, któremu prokurator dał jaknajobszerniejszą informację. P. Maidinger czynił też poszukiwania.

Obrońca, dr. Goręcki. Tak, ale p. Maidinger szedł tylko za wskazówkami prokuratora i śledził wyłącznie rodzinę Strzeleckich...

Polanowski. Tak, śledzono nas tylko, a nawet listy nasze były otwierane przez jakąś tajemniczą rękę... a później śledzono rodzinę w Krakowie.

Z kolei przesłuchano świadków: mularza, Kacpra Piotrowskiego i ekonoma, Stanisława Horwata, który od 5-go kwietnia r. z. był w służbie u p. Strzeleckiego.

Dr. Girtler do Horwata: Czy mówiono co we wsi o majątku ks. Tch.?

Horwat. Tak mówiono, że posiada 30 do 40,000 złr., że jest sknera, że gotówkę nosi na szyi, srebrne pieniądze w worku przy sobie. Raz suszył srebrniaki pod lipą, zapomniał ich i skradziono mu je.

Prokurator chce świadka pytać dalej o to, czy był tam rów, czy łąka była mokra?

R. Simonowicz oświadcza, że uchyła te pytania, nie pozwala na inkwirowanie świadka i prowadzenie nowego śledztwa, a gdy dr. Girtler odwołuje się do decyzji trybunału, r. Simonowicz odpowiada, iż tego nie uczyni.

Dr. Girtler. To dla mnie całkiem nowy proceder!

R. Simonowicz (ostro). Proszę mi tego nie mówić!

Dr. Girtler. Zastrzegam sobie zażalenie nieważności.

R. Simonowicz. Dobrze.

Na dalsze pytania prokuratora oświadcza Horwat, iż Strzelecki nie sprzedawał zboża na pniu, że miał bardzo wielki inwentarz i że wypłacał jemu i robotnikom regularnie.

O godz. 1-iej przerwał r. Simonowicz na pół godziny rozprawy i oświadczył, iż po pauzie przeprowadzona zostanie rozprawa tajna—jawność wykluczona zostanie ze względu na moralność publiczną.

Po krótkiej stosunkowo pauzie, podczas której opróżniono salę i galerje i postawiono wszędzie straż, weszliśmy napowrót. Panią Strzelecką umieszczono w jednej z pobocznych sal, zjawił się tylko p. Strzelecki, trybunał, sędziowie przysięgli, prokurator, obrońcy, lekarze sądowi, a pomiędzy mężami zaufania i sprawozdawcy.

Chodziło o stwierdzenie, czy w nocy krytycznej po odjeździe gości p. Strz. nie miał u siebie wizyty „nadobnej”. Wprowadzono do sali Jewkę Krakowiecką, lokaja o Lemiszkę i ekonoma Horwata.

Strzelecki podał, iż podczas kolacji romansował w stajni z dziewczyną od krów, Hanuską Bartos...

Jewka, przesłuchana dziś ponownie, stwierdziła to w ten sposób, iż Hanusia się przed nią z tem chwaliła, a Horwat i Lemiszka poparli zeznania Jewki.

Po krótkim tym epizodzie otwarto ponownie salę i galerje, a przewodniczący ogłosił rozprawę jawną. Panie z takim hałasem i krzykiem wpadły na galerje, że r. Simonowicz zniewolony był głośno zawołać: „Moje panie, to nie teatr—każę opróżnić galerje i nie puszczę tam nikogo.

Przesłuchano dwóch parobków z Kukizowa: Andruchę Merunowicza i Michała Wańtucha, którzy podczas nocy krytycznej pełnili funkcje stróżów nocnych i nie podejrzanego wtedy nie zauważyli. Spo-

tkali tylko sadownika, Jajka, który wracał o godzinie 10-iej wieczorem do sadu.

Po tych świadkach przesłuchano Jana Jajka, który oświadczył, iż nazywają go także Jajkiewiczem i Jankiewiczem i sam nie wie dokładnie, jak się nazywa. Był już kilkakrotnie karany za kradzież i opowiada, iż wracając 29-go lipca wieczorem od Krajewskiego, zobaczył koło cerkwi na ławeczce skulonego człowieka, ubranego w czarną siermięgę i taką czapkę. Powiedział mu dwa razy: „dobry wieczór”, nie otrzymał jednak odpowiedzi.

Wartownicy, skonfrontowani z nim, powiadają, iż gdy go spotkali, nie im o tem nie mówili; byli wtedy koło cerkwi, nie jednak nie spostrzegli, bo noc była ciemna.

Jajko obstaje przy swoim, twierdząc, że widział „czarnego”, że „przysięgał na sprawiedliwość” i mówił prawdę, a wartownikom nie mówił wtedy o czarnym, bo śpieszył się do swej budy (dzierżawił on sad od pani Strzeleckiej i nocował w budzie).

Na tem zamknięto dziś rozprawy o godz. 3^{3/4} po południu i odroczone je do jutra rana.

Z. Fr.

— W dniu uroczystości Chrztu Pana Jezusa według st. st. odbyła się procesja do Wisły, wobec tłumów ludu stojących na moście i na łodzi rzeki. Procesja wyszła po odprawieniu w cerkwi zamkowej nabożeństwa przez przewielebnego Fławjana, biskupa lubelskiego, przesuwać się około szpalców, utworzonych przez wysłane deputacje wojsk. Orkiestry wykonywały uroczysty hymn „Jak sławnym jest nasz Pan w Syonie”. JW. Naczelnik kraju, który znajdował się na procesji, po ukończeniu jej odbył przegląd wojsk, a następnie zaszczylił zaproszeniem na śniadanie około 300 osób z pomiedzy obecnych. (Warsz. dniewn.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Zwracamy uwagę na odpowiedź dyrekcji kolei warszawsko-wiedeńskiej w sprawie zarzutów, czynionych przez niektóre pisma tutejsze, zamieszczoną w numerze wczorajszym naszego pisma na str. 6-iej.

— Wczoraj w południe, w biurze wydziału mechanicznego kolei wiedeńskiej, inżynier Wojno, wobec zbranych przedstawicieli wszystkich wydziałów, zabrał sprawę z pobytu swego w Petersburgu, gdzie bawił w interesie utrzymania istniejącej kasy emerytalnej. Jak wiadomo, ministerjum komunikacji, głównie ze względu, że kolej wiedeńska złączona jest z koleją gwarantowaną bydgoską, na pozostawienie nadal kasy zjednoczenia nie zgodziło się i zaczęło przystąpić w ciągu pół roku do likwidacji. W kwestji tej właśnie sprawozdawca objaśnił, że z polecenia ministerjum wypracowany już został projekt przepisów normalnej likwidacji, polegający głównie na tem, że ponieważ każda z ustaw egzystujących kas emerytalnych, co do artykułów o likwidacji, rozmaicie określa sposób likwidowania, a prawodawstwo nie posiada dotąd specjalnych w tym względzie paragrafów, przeto postanowiono, ażeby składki uczestników danych kas przelanymi były do kas normalnych, które z kolei uregulują prawa emerytalne pojedynczych osób. Co się zaś tyczy emerytów, to tym zaprojektowano zwrócić składki, lub na ich żądanie przelać je do funduszów nowej kasy, z utrzymaniem emerytury według normy określonej przez nową ustawę. W kwestji wreszcie ustosunkowania zobowiązań towarzystw kolei względem uczestników kas, to projekt, o którym mowa, zalicza obie strony do dobrowolnie związanych spółką, pomiędzy którymi wszelkie spory i nieprzewidziane kwestje roztrząsać winny sądy handlowe. W końcu p. W. wspomniał o podniesionym w zarządzie kolei nowym projekcie (o którym już donosiliśmy), mającym na celu utrzymanie nabytych praw tak uczestników, jak emerytów dzisiejszej kasy przy jej likwidowaniu.

— *Nowosti* dowiadują się, iż projektowana przy ministerjum finansów zmiana w opłacaniu akcyzy od cukru została przyjęta w wyższych sferach rządowych. Według nowych przepisów, akcyza od cukru ma być wnoszona w trzech ratach: 13-go marca, 13-go września i 13-go grudnia.

— *Gaz. losowań* dowiaduje się, iż wkrótce zajdzie zmiana częściowa właścicieli hotelu Europejskiego; projekt utworzenia spółki akcyjnej został tymczasowo zaniechany.

— P. o. oberpolicmajstra zawiadomiwszy mieszkańców, aby niezwłocznie dawali znać do kancelaryj cyrkulowanych o każdym wypadku wydobywania się gazu tak w mieszkaniach, jak i w sklepach, sieniach itp., jednocześnie poleca komisarzom cyrkulowanym każde takie zawiadomienie natychmiast zwracać do jednego z kantorów fabryki gazu, tj. pod nr. 16-ty na Ludną lub pod nr. 6-ty na Królewską, z ce-

NADESŁANE

Francuskie papierosy Caporal Souperieur, Hougroises, Caporal-Dubec, z mundsztukami i bez w cenie rs. 1 za 100 szt. w różnym opakowaniu polecają Kalinowski i Przepiórkowski, Warsz. Hot. Europ.

Buchhalterji wyucza upoważniony przez Okr. Nauk. naucz. specj. **G. Chwał**, Miodowa 12

Z ostatniej poczty.

Lwów 20-go stycznia. — Sejm zakończy swoje prace dopiero w d. 26-ym b. m. Z tego powodu rada państwa nie zbierze się przed d. 1-ym lutego.

Berlin 19-go stycznia. — Szef admiralicji niemieckiej wiceadmirał hr. Monts, zakończył dzisiaj wieczorem życie licząc lat 57, a to po operacji prof. Bergmana, która nie odniosła pożądanego skutku.

Berlin 19-go stycznia. — W parlamencie niemieckim kaznodzieja Stoecker postawił wniosek zabronienia dowozu wódki z Niemiec do Kamerunu i innych kolonij niemieckich. (Podczas rozpraw wtorkowych wykazał deputowany Richter, że od czasu wcielenia Kamerunu do Niemiec dystylatorzy niemieccy rozpajają krajowców wódką, sprowadzaną w ogromnej ilości z „kraju macierzystego.”)

Haga 19-go stycznia. — Stan zdrowia króla Wilhelma pozornie polepszył się; silna jego konstytucja fizyczna rokuje jeszcze [kilka tygodni] życia. Natomiast siły umysłowe są zupełnie stargane. W ostatnią niedzielę król dostał niezmiernie silnego ataku nerwowego. Królowa Emma zawezwała co prędzej sędziego doktora Vinkhuyzen, który stwierdził zupełny upadek sił duchowych i polecił uwiadomić niezwłocznie szefa wojskowej kancelarii królewskiej wiceadmirała Jonkheer, tudzież prezesa ministrów barona Mackau. Wówczas zebrała się w Hadze rada ministrów dla rozpatrzenia kwestji rejencyjnej. Król dowiedziawszy się o tem, popadł w wściekłość, tak że nikt nie waży się odtąd w jego obecności wymówić słowa „rejencja”. Sytuacja jest krytyczną, ponieważ król utracił zupełnie świadomość i niemoże podpisywać już aktów państwowych.

Rzym 19-go stycznia. — W drażliwej sprawie szkół włoskich w Tunisie zawarty został kompromis z Francją. Rząd włoski zezwala na inspekcję sanitarną tamtejszych szkół swoich przez władze miejscowe. O zakładaniu nowych szkół włoskich władze będą powiadamiane; o koncesję wszakże ubiegać się nie będzie potrzeba.

Rzym 19-go stycznia. — W Bombaju wybuchła cholera.

Madryt 18-go stycznia. — Policja jest na tropie zbrodniarzy, podrzucających petardy. Wczoraj eksplodowała petarda w Barcelonie w budynku, leżącym naprzeciw muzeum. Straszliwy huk wstrząsnął całym miastem. Połowa domu runęła.

Cetynja 19-go stycznia. — Ks. Mikołaj wraz z księżną przenieśli się na całą zimę do Antivari.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”

(Otrzymane wczoraj.)

Petersburg 20-go stycznia (Tel. Aj. półn.) — Z rozporządzenia p. ministra spraw wewnętrznych zabroniono gazetce *Russkij Kurjer* drukować prywatne ogłoszenia. Też gazetce wzbroniono nadto sprzedaży pojedynczych numerów.

Petersburg 20-go stycznia (Tel. Aj. półn.) — Zabroniono przywożenia bez cła herbaty z Chin do jenerał-gubernatorstwa stepowego.

Petersburg 20-go stycznia (Tel. Aj. półn.) — Zgodnie z wyjaśnieniem W. Porty ograniczenie pobytu izraelitów w Palestynie do 3-ch miesięcy ściąga się tylko do całych grup izraelitów, udających się do Palestyny.

Petersburg 20-go stycznia (Tel. Aj. półn.) — Wikariusz djecezji dońskiej, Augustyn, mianowany został biskupem kostromskim i halickim.

Merw 20-go stycznia (Tel. Aj. półn.) — Mrozy w kraju zakaspijskim trwają nieustannie. Ludność cierpi strasznie z tego powodu. W stepach leżą całe stada zmarzniętych kóz. Dowóz artykułów żywności prawie zupełnie ustał. Ceny cukru w Kizil-Arwacie wynoszą 12 rs. za pud, cena nafty dochodzi do 6 rs. za pud.

Wiedeń 20-go stycznia (Tel. Ajencji półn.) — Powszechną zwraca tutaj uwagę kół politycznych

ostentacyjnie serdeczne przyjęcie przybyłego tu księcia Aleksandra Battenberga przez dwór austriacki. Odebrał on także wizytę księcia Kumberlandji.

Kraków 20-go stycznia (Tel. pryw. K. W.) — Cesarz nadał biskupom krakowskim tytuł książęcy. Odtąd nazwa urzędowa będzie opiewała: „książę biskup krakowski”. Aj. półn.)

Sofja 20-go stycznia (Tel. Ajencji półn.) — Książę Ferdynand, celem zażegnania objawów niezadowolenia wśród ludności z powodu wydalenia biskupów: Tyrnowy, Warny i Wraczy z Sofji, stara się pozyskać względy niższego duchowieństwa. Z tego powodu wielu duchownych zawezwano w nowy rok (st. st.) do pałacu książęcego. Książę przyjął ich bardzo serdecznie i zaprosił niektórych na obiad. Mimo tego rozdrażnienie wzrasta. Krają również pogłoski o nieporozumieniach pomiędzy księciem a Stambulowem, co zdaje się wynikać z tonu gazet tego ostatniego. *Swoboda* zajęła stanowisko przeciwne księciu w sprawie wywieszenia flagi koburskiej na pałacu książęcym, która też została już zdjęta.

(Otrzymane dziś.)

Petersburg 21-go stycznia (Tel. Aj. półn.) — Ministerjum dóbr państwa opracowało projekt utworzenia komitetów, mających na celu nadzór nad handlującymi artykułami spożywczymi. Na początek komitet taki utworzony będzie w Petersburgu, a następnie we wszystkich miastach gubernjalnych.

Petersburg 21-go stycznia (Tel. Aj. półn.) — Na propozycję gubernatorów postanowiono przywrócić zjazdy gubernjalne nauczycieli szkół ludowych.

Petersburg 21-go stycznia (Tel. pr. K. W.) — Dzienniki tutejsze niechętnie wyrażają się o owych dworskich, jakich przedmiotem jest książę Aleksander Battenberski w Wiedniu. Opinia publiczna sądzi, że w razie upadku księcia Koburskiego Battenberg, który formalnie abdykował, nie mógłby powrócić do Bułgarii, nawet, gdyby wezwało go do tego sobranie; mógłby wszelako postawić nanowem swą kandydaturę zgodnie z traktatem berlińskim (Aj. półn.)

Petersburg 21-go stycznia (Tel. Aj. półn.) — *Grażdanin* donosi, że p. minister komunikacji uda się w miesiącach wiosennych na rewizję kolei i w ogóle wszelkich dróg komunikacyjnych.

Petersburg 21-go stycznia (Tel. Aj. półn.) — Nowa ustawa wekslowa wniesiona już została do rady państwa.

Petersburg 21-go stycznia (T. p. K. W.) — Przyjechał tutaj reprezentant kolei austriackich w celu porozumienia się w kwestji zorganizowania pociągów błyskawicznych pomiędzy Wiedniem a Petersburgiem. (Aj. półn.)

Wiedeń 21-go stycznia (Tel. Aj. półn.) — Wczoraj u cesarza Franciszka Józefa był obiad rodzinny dla ks. Aleksandra Battenberga.

Proces kukizowski.

Lwów 21-go stycznia (Tel. spec. Kurj. War.) — Dzisiaj rozpoczęła się dalsza rozprawa sądowa od przesłuchania Kazimierza Tchórnickiego. Ten (wysoki urzędnik sądowy) zeznał, iż pradziad księdza był prapradziadem świadka. Pokrewieństwo nie łączy ich przeto prawie żadne, dlatego nie narzucał się nigdy. Wezwany do Kukizowa, przybył w sierpniu, Strzeleccy powiedzieli mu, że książę postanowił zapisać mu Pianowice, kapitałów żadnych nie posiada.

Strzelecki. P. Tchórnicki oświadczył, iż z księdzem nie łączy go prawie żadne pokrewieństwo, nie widzieliśmy przeto potrzeby zdradzania przed nim tajemnic księdza.

Świadek odpycha z oburzeniem insynuację Strzeleckich, jakoby wpływał w szpitalu na księdza w duchu nienawistnym dla nich. Książę zaprzecza stanowczo, ażeby wręczył swój majątek Strzeleckiej w depozyt. Świadek utwierdzał księdza w zamiarze „powiedzenia prawdy”.

Podczas pierwszej wizyty Kazimierza Tchórnickiego w Kukizowie książę był nieprzytomny. Pod-

czas śniadania przypuszczano epilepsję. Strzeleccy otaczali księdza wielką starannością, raził tylko fetor. Obecnie książę jest przytomny; potrzeba tylko wiedzieć, w jaki sposób wydobyć z niego logiczną odpowiedź.

Świadek przekonany był pierwiej, iż książę zapisze wszystko Strzeleckim. O zapisie Pianowic na rzecz swoją dowiedział się za pierwszą bytnością w Kukizowie. Przy obiedzie u Strzeleckich ostrzegano, aby nie wspominać księdzu o kapitałach, gdyż może go to wstrząsnąć i odwieść od zapisu. Książę oświadczył w początkach świadkowi, iż żadnej gotówki nie posiada, później wyznał, że posiada 150,000 zhr. i żadnych zapisów w ostatnich dniach nie robił. Interesuje on się obecnie żywo tokiem procesu i powiada: „Chciałbym w Kukizowie poszukać jeszcze schowanych pieniędzy”.

Książę żałuje w szpitalu bardzo Strzeleckiej i woła ciągle „biedna nasza pani!” Na to opowiadanie świadka Strzelecka płacze.

Na pytanie obrońcy świadek oświadcza, że w szpitalu u księdza był agent śledczy Szpang, czem ten oburzył się. Świadek sam poruczył opiekę interesów księdza adwokatowi Maksowi, jedynie celem zastrzeżenia własności depozytów.

Berlin 21-go stycznia, g. 2 m. 30 (T. p. K. W.) — Ruble w gotówce **216 85** (onegdaj 217.10)
Ruble na dostawę **216 75** (onegdaj 216.75)

GIEŁDA.

Warszawa, 21-go stycznia.

W dostawach obrotu średnie, przy końcu posiedzenia dość żywe.

Berlin długi oddawano po 46.32½.

Krótkim Berlinem obracano po 46.10, 46.12½, 46.15 i 46.20, przy chęci osiągnięcia 46.30.

Londyn krótki po 9.36 w zaofiarowaniu bez ruchu.

Paryż krótki chciano zbyć po 37.40, nie znajdując nabywców.

Wiedeń krótki ofiarowano po 78.20, brano zaś po 77.90, 77.95 i 78.

W papierach obrotu średnie, przy dążności cokolwiek mocniejszej.

Żądano za listy likwidacyjne 84.60 i 84.40, według wielkości odcinków. Otrzymano 84.20 i 84.25 za kilkanaście tysięcy w sztukach po rs. 1,000 i 500, 84.10 za kilka tysięcy w sztukach po rs. 500, oraz 84 za kilka tysięcy w drobnych odcinkach.

Pożyczki wschodnie w zaofiarowaniu nominalnem po 97.75 wszystkie trzy emisje.

Nabyto kilka pożyczek premjowych I em. po 265, oraz kilka premjówek II em. po 246.

Nową pożyczkę 4% ofiarowano po 82.30, a kupiono kilka tysięcy po 82.

Listy zastawne ziemskie starano się umieścić po 94.35 I ser. i po 93.10 II, III, IV i V ser., a umieszczono kilkanaście tysięcy I ser. po 94, oraz kilkanaście tysięcy V ser. po 92.75, 92.80, 92.85 i 92.90, oraz 10,000 z ośmioldniową dostawą po 92.95.

Listy zastawne m. Warszawy ofiarowano po 94 II ser., 93 III, 92.50 IV i 92.15 V ser., której kupiono kilka tysięcy po 92.

W żądaniu bez ruchu listy zastawne m. Łodzi po 94.50, 92, 91 i 90.50 stosownie do serji.

Ulokowano kilka tysięcy 6% listów zastawnych wileńskich starych (43½-letnich) po 98.50.

Za półimperjały nowe płacono po 7.54, 7.55 i 7.56, przy żądaniu 7.58.

Kuponów celnych można było dostać po 1.51½ za rubla w złocie.

Kilkadziesiąt tysięcy marek w gotówce sprzedano po 46.40.

Godzina 12. Usposobienie giełdy dla walut obcych mocne. W. O.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

— *Pani L.* — W praktyce więcej wyniesie, niż wskazuje ko-sztorys. Budowniczy nie oblicza wypadków nadzwyczajnych, na których nigdy nie zbywa.

— *Panu A. Z.* — Należy zainteresować kasę Mianowskiego. List posłałiśmy jednemu z członków zarządu.

— *Panu F. B. z placu Zielonego.* — Właściwym inicjatorem wystawy jest p. Wyleżyński, posiadacz znacznej ilości minjatur, zamieszkały przy stacji Kiwercy, kolei kijowskiej. Sprawa wystawy będzie poddana obradom komitetu Towarzystwa sztuk pięknych na najbliższym posiedzeniu w b. m.

— *Jednemu z wielu.* — Mamy artykuł przygotowany i niebawem go wydrukujemy.

— *Panu A. R.* — Ze swoim zapotrzebowaniem udaj się szpan do *Przeglądu technicznego*. Jego nakładem wyszła odpowiednia rozprawa.

Główny Skład Zakładów Żyrardowskich

W WARSZAWIE, KRAKOWSKIE-PRZEDMIEŚCIE № 55,

poleca w wielkim wyborze:

NAJNOWSZE LEKKIE MATERJAŁY na suknie wieczorkowe i balowe. — **ECHARPES** sznelowe i z Crêpe de Chine gładkie i haftowane. **CHUSTKI** włóczkowe, fantazyjne. — **STANIKI** trykotowe „JERSEY“ w najnowszych fasonach. — **PONCZOCHY** jedwabne i Fil d'Ecosse. — **REKAWICZKI** jedwabne w wszelkich jasnych kolorach,

POCENACH NIZKICH.

162R

Zarządzający Składem Żyrardowskim **L. BULAKOWSKI.**

NIE MA BÓLU ZĘBÓW

któ używa

Eliksir Wielebnych O. O. Benedyktynów

Opactwa w Soulac (Gironde),

wynaleziony w roku **1373** przez Przeora **Piofra Boursaud**

nagrodzony złotymi medalami w Brukselli 1880 i w Londynie 1884 r.

Codziennie użycie kilku kropli tego zbawienego eliksiru, zapobiega próchnieniu zębów, nadaje im alabastrową białosć, wzmacnia dziąsła i odświeża wybornie usta. Jest to jedyne lekarstwo, które skutecznie leczy ból zębów.

Oddajemy prawdziwą usługę naszym czytelnikom, zwracając ich uwagę na ten starożytny i użyteczny preparat najlepszy z istniejących środków leczniczych, zapobiegający wszelkim cierpieniom zębów.

Oprócz eliksiru, wyrabiany jest jeszcze przez O. O. Benedyktynów **Proszek i Pasta** do czyszczenia zębów, które również nabywać można we wszystkich znaczniejszych perfumeryjach, aptekach i składach materiałów aptecznych.

Agent główny **SEGUIN, Bordeaux,** ul. Croix de Seguey 106 & 108.

9r

FOSFORAN ŻELAZA

LERASA APTEKARZA, DOKTORA NAUK ŚCISŁYCH.

W płynie podobnym do zgaszczonej żelazistej wody mineralnej, jest jedynym środkiem żelazistym zbliżającym się do składu kulek krwi, a posiada nad resztą preparatów żelazistych tę wyższość, że działa w sposób odzwierciedlający krew i kości. *Nigdy nie sprawia zatwardzenia i nie utrudza żołądka, nie czerni zębów; używa się zawsze z dobrym skutkiem w boleściach żołądka, przeciw bladeści cery, niedokrewności i we wszystkich tych cierpieniach, którym podlegają niewiasty, panny i dzieci blade niedokrwiste, cierpiące na mdłości i brak apetytu.*

SKŁAD W PARYŻU, 8, ULICA VIVIENNE I W GŁÓWNYCH APTEKACH.

WAŻNE DLA PAŃ!

Najpierwsza i największa Specjalna Szkoła Krojów Sukien i Okryć damskich, Szycia Bielizny i Modniarstwa,

A. GAŁECKIEJ

w Warszawie, ulica Wilcza № 15, Podwale № 10,

w których wykładane są nauki sposobem francuskim, metodą **A. GAŁECKIEJ**, bez wszelkich zagmatwań niemieckich, linijek krojowych, 38 mierników, itp. **Nauki** prowadzone są fachowo, to jest praktycznie przez kobiety specjalistki, gdyż w tych przedmiotach tylko kobieta kobiecie nauczyć i zrozumieć może, zapewniając jej byt niezależny. Udzielane są świadectwa, za którymi można zakładać Magazyny i Pracownie.

Programy wysyłane franko. **Metodę A. GAŁECKIEJ** można dostać we wszystkich księgarniach. 108

Wielka Światowa Menażerja

K. GRAILL,

na rogu Żelaznej-Bramy i Mirowskich Koszar.

Codziennie przedstawienie i karmienie zwierząt, o godz. 4 po południu i o godz. 7 wieczór. — Cena miejsc: I-e 60 kop., II-e 40 kop., III-e 20 kop.

Z uszanowaniem zaprasza **K. Graill.**

110R

Agencja Handlowa Towarzystwa Francuzko-Włoskiego DĄBROWSKICH KOPALŃ,

Nowy-Świat Nr 43.

Wyłączna sprzedaż **Węgla kamiennych** z kopalń Towarzystwa dla fabryk i handlujących, po **cenach kopalnianych**, z dostawą do wszystkich stacyj dróg żelaznych i portów Wisły.

Detaliczna sprzedaż Węgla i Drzewa z odstawą do **mieszkań**, w wozach plombowanych.

Zamówienia: w Biurze Agencji Nowy-Świat Nr 43, telefon 193 i w Składzie głównym Okopowa Nr 1, telefon 194.

24R

Reprezentant **St. Niedzwiedzki.**

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 30 Stycznia (11 Lutego) r. b., o godzinie 12-iej w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu Miasta Warszawy licytacja in plus przez opieczetowane deklaracje, na trzyletnią dzierżawę, od dnia 2 (14) Czerwca 1889 r. do dnia 2 (14) Czerwca 1892 r.

Posesji miejskiej w Warszawie pod Nr 191—192

od rs. 1,057 kop 50 rocznie.

Warunki licytacyjne i mogą być przejrzane w Wydziale Administracyjnym Magistratu, szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jakoteż wzór do deklaracji, wydrukowane zostały w Dzienniku Warszawskim i w Gazecie Policyjnej. 163r

Istniejąca od roku 1856

Parowa Fabryka Musztardy

A. SCHWEITZER,

Królewska 23 (19), znanej dobroci wyrób swój sprzedaje na garnce, kwatery i stoiki i takowy poleca. 71R

Nauka i wychowanie.

Adres biura nauczycielskiego Załęski, Mazowiecka 16, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 52

Adres biura kaucjonowanego nauczycieli, Aguwernantek i bon J. Łuczyńskiego. Krakowskie-Przedmieście № 59, wprost resursy obywatelskiej. 108

Angielka udziela lekcje konwersacji. Marszałkowska 116, m. 14. A. Crayfer. 978

Angielskiego języka z konwersacją udziela Rodowita Angielka Elizabeth Wake, za upoważnieniem władzy. Marszałkowska 120—8, od godziny 2-iej. 1425

Bony zaopatrzone w świadectwa i wprost przybyłe, znajdują zaraz dobre miejsca. Biuro nauczycielskie Łuczyńskiego, Krakowskie-Przedmieście № 59. 168

Biuro nauczycielskie Sikorskiej. Niecała 12, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 111

Dyplomowana rękodzielnia dla kobiet Swinarskiej, Marszałkowska 123. Zaczynają się kursa: kroju, strojów, krawatów, haftu, dzetów, koronek, robót włóczkowych. 856

Do jednego dziecka potrzebna bona izraelska, lub ewangelicka, posiadająca początki polskiego i ruskiego i znająca metodę pogładową. Marjańska 11, m. 2, od 4—6. 1486

Konwersacja zbiorowa francuzka, angielska, niemiecka, dwa ruble miesięcznie. 6 Jezińska (Kanonja). 25870

Nauczycielka obznajmiona z językami nowożytnymi, (głównie z francuzkim), naukami klasycznymi, oraz metodą pogładową, poszukuje lekcji i korepetycji. Oferty proszę składać w kantorze Kurjera pod wyrazem „Nauka.” 1488

Nauczycielka z patentem niższym potrzebną. Bracka 22, handel Pawłowski. 1451

Niemka z dyplomem, znająca język ruski, udziela niemieckiego i może być za pokój. Oferty w kantorze Kurjera. „Wiedeń.” 1445

Nauczycielka udziela języka fran. niemieckiego z konwersacją, ruskiego i przedmiotów klasycznych. Wiadomość: ulica Mazowiecka № 10. Redakcja Wieczorów Rodziny, od godziny 11—5. 1032

Nauczycielka z wyższym patentem, posiadająca języki, muzykę, udziela lekcji u siebie lub na mieście. Wiadomość: Piękna 31, mieszkania 30. 1386

Przy niemieckiej rodzinie może znaleźć 2-chołopców stancję i pomoc w naukach. Konwersacja niemiecka. Oferty w kantorze Kurjera pod lit. E. W. 30. 1194

Student uniwersytetu poszukuje korepetycji. Świętokrzyska № 8, m. 4. 173

Uczę kroju systemem francuzkim Vort'ha najnowszym, ułatwionym, z gruntowną nauką szycia i upinania, w szkole kroju mojej założonej z upoważnienia władzy, zadaniem jest wyuczać specjalnie fachowo, po wycuczeniu panie kroją wyłącznie za pomocą kredy i centymetru—i otrzymują świadectwa. Ziota № 2, mieszkania № 1, parter, od frontu.—Leon-tine B. 1187

Posady i prace.

Administrator buchalter większej fabryki apragnie zmienić miejsce; świadectwa posiada. Oferty kantor Kurjera. 182

Bona niemka z dobrymi świadectwami potrzebna zaraz. Kotzebue 2, m. 8. 152

